

مقدمه: عموم کشورها، استفاده از سلاح را برای شهروندان عادی مجاز نمی دانند و تنها در شرایط استثنائی آن هم برای افراد خاص؛ مجوز حمل و نگهداری سلاح صادر می کنند. کشور ما نیز از این امر مستثنی نبوده و در این خصوص با تدوین قانونی دقیق، با مجازات سنگین سعی در کنترل جرائم مرتبط با اسلحه داشته است؛ زیرا از مهمترین موارد برقراری امنیت جامعه، جلوگیری از قاچاق، توزیع، خرید و فروش و تولید اسلحه چه از نوع گرم چه سرد می باشد. در این مقاله به بررسی نکات کاربردی شرایط حمل و نگهداری سلاح و تیر خواهیم پرداخت. اما در ابتدا باید تفاوت سلاح سرد و گرم را دانست.

تعریف سلاح :

سلاح به طور کلی مطابق با ماده ۲ قانون مجازات قاچاق اسلحه و مهمات، هر نوع اسلحه گرم و سرد جنگی و شکاری اعم از گلوله زنی و غیر گلوله زنی تعریف شده است. همچنین مستند به تبصره ماده ۶۵۱ قانون مجازات اسلامی سلاح سرد سلاحی است که برای دفاع و تهاجم به کار می رود و انواع مختلفی از قبیل قمه، شمشیر، کارد، چاقو و پنجه بوکس و ... دارد. باتوجه به اینکه وسایلی نظیر چاقو، کارد آشپزخانه، ساطور، چاقو ضامن دار، در امور عادی زندگی کاربرد داشته و از انواع سلاح های سرد نام برده توسط قانونگذار می باشند؛ باید گفت قانونگذار در این خصوص رویکردی دوگانه داشته و در واقع استفاده غیرمجاز، هرگونه تظاهر و قدرت‌نمایی، ایجاد مزاحمت برای اشخاص، اخاذی یا تهدید آنان را با وسایل مذکور؛ جرم دانسته و مرتکب، به حبس از ۶ ماه تا دو سال محکوم خواهد شد. نکته دیگر که قابل بیان می باشد این است که باید میان استفاده از سلاح سرد در بخش‌های مختلف و مشاغل مختلف تفاوت و تمایز قابل شد، برای مثال نگهداری گاز اشک آور توسط یک طلا فروش یا داشتن چاقوهای بزرگ و سلاخی توسط یک قصاب امری بدیهی بوده ولی همراه داشتن پنجه بوکس یا قمه توسط یک نوجوان هیچ توجیهی ندارد. بنابراین می توان گفت استفاده از سلاح سرد به عنوان دفاع مشروع مشکلی ندارد و اگر شخصی، خودش یا خانواده‌اش مورد تعرض قرار بگیرند، می‌تواند در حدود حمله و با رعایت شرایط قانونی، با سلاح سرد از خودش دفاع کند.

تعیین مجازات به چه صورت خواهد بود؟

مطابق با "ماده ۵ قانون مجازات قاچاق اسلحه و مهمات"، هرکس مرتکب قاچاق سلاح گرم، سرد جنگی، شکاری، قطعات موثر یا مهمات آنها شود یا نسبت به ساخت، فروش یا توزیع آنها اقدام نماید، به ترتیب زیر به حبس محکوم خواهد شد:

- سلاح سرد جنگی یا شکاری به شش ماه تا دو سال حبس
- سلاح گرم به پنج تا ده سال
- سلاح سنگین ده تا پانزده سال

در ادامه باید گفت علی رغم تمام حساسیت ها قانونگذار، نگهداری اسلحه در چندین حالت قابل توجیه می باشد:

- فرد معمولی که بنا به دلایلی برای ایجاد امنیت بیشتر خود و خانواده اش، مبادرت به حمل سلاح به صورت مجاز می نماید، در این فرض اگر وی مرتکب قتل یا جرح شود صرفاً به مجازات قتل یا جرح محکوم خواهد شد.
- مامورین انتظامی و بعضی از نهادهای امنیتی که با وجود اخذ مجوز برای اسلحه تخت اختیار آنان اما تخطی از آئین نامه و ضوابط تصویبی، جرم بوده و قابل مجازات است به طور مثال مامورین در تعقیب قتل فراری نیز قانونگذار این عمل را جرم دانسته و به دلیل جلوگیری از اعمال خشونت آمیز احتمالی، مرتکبان را علاوه بر حبس به پرداخت جزای نقدی قابل توجهی محکوم خواهد کرد.

نکته ای دیگر که قابل بیان به نظر می رسد، درباره دارندگان سلاح های شکاری دارای مجوز می باشد که مستند به ماده ۹ قانون فوق الذکر پس از انقضاء مدت مجوز، باید نسبت به تمدید آن تا سه ماه اقدام نمایند؛ در غیر اینصورت سلاح غیرمجاز تلقی شده و دارنده به پرداخت جزای نقدی محکوم خواهد شد.

مجازات نگهداری فشنگ:

در خصوص مجازات نگهداری فشنگ، تفاوت نظر وجود دارد؛ عده ای با توجه به اینکه عمل و فعلی قابل مجازات است که قانون آن را پیش بینی کرده باشد معتقدند: حمل و نگهداری باتوم، دستبند و فشنگ جرم محسوب نمی شود؛ و فقط در صورت مشاهده ضبط آن تکلیف قانونی است.

اما در مقابل رویه قضایی سمت و سوی دیگری دارد و باتوجه به کلمه **مهمات** در ماده ۶ قانون فوق و کلیات آن نگهداری فشنگ را حتی به تنهایی (بدون اسلحه) یا نگهداری فشنگ نامناسب با اسلحه مجاز را جرم دانسته و مرتکب را به حبس و جریمه نقدی محکوم می کنند. همچنین قانونگذار در راستای کاهش جرائم، سختگیری بیشتری داشته و افرادی که مبادرت به تعمیر سلاح به صورت غیر مجاز می کنند را به حبس محکوم خواهد کرد.

منتهی در این امر تفاوتی بین سلاح گرم و شکاری (اغلب برای شکار حیوانات استفاده می شود) قائل شده است؛ به این صورت که مجازات تعمیر سلاح های گرم سنگین تر (حبس تا سه سال) از سلاح های شکاری می باشد.

تخفیف مجازات:

مستند به ماده ۱۶ قانون مذکور؛ چنانچه دارندگان غیرمجاز انواع اسلحه، مهمات، اقلام و مواد تحت کنترل آن را، داوطلبانه به یکی از مراکز نظامی تحویل دهند، از مجازات مقرر معاف خواهند شد و در صورتی که با سلاح مزبور مرتکب جرمی شده باشند؛ فقط به مجازات مقرر در قوانین مربوط به همان جرم، محکوم میشوند.

همچنین چنانچه سلاح تحویلی از نوع شکاری باشد؛ مراجع ذیربط مکلفند سلاح مذکور را ظرف سه ماه از تاریخ تحویل، به دارنده آن برگردانند.

- هر ساله آمار نسبتاً قابل توجهی از پرونده های حمل و نگهداری فشنگ های جنگی یا اسلحه های شکاری به ثبت میرسد. در صورتی که عموم این افراد صرفاً به عنوان یادگاری از سال های دفاع مقدس، فشنگ های جنگی خود را نگه داشتند یا اسلحه نسل به نسل در خانواده آنان چرخیده است. این افراد باید بدانند، صرف تعلق خاطر آنها به موضوعی خاص، مجوزی برای حمل و نگهداری اسلحه یا فشنگ و سایر مهمات نخواهد بود.
- چنانچه در این خصوص دچار مشکل شده اید، با تیم وکلاء و کارشناسان موسسه بین المللی "**کنتوس**" مشورت کنید. هدف ما این است که شما در سریعترین زمان ممکن به حقوق خود دست یافته و تا حد امکان از آسیب های حقوقی جلوگیری نماید.
- درخواست مشاوره: ۰۵۱-۳۱۶۲